

Tradiční vs. inovativní

Barbora Štindlová

Pořádání exkurzí je na gymnáziu řadu desetiletí nedílnou součástí výuky téměř všech vyučovaných předmětů. Studenti výjezdy vnímají jako možnost být spolu mimo lavice, oddychnout si od všední rutiny a také jako způsob, jak objevit nové věci či si teoretické poznatky ověřit prakticky. Zdálo by se, že tedy není nic oblíbenější než výlety za poznáním, přesto se ale stále častěji setkáváme s tím, že se někteří studenti exkurzí nechtějí účastnit, omlouvají se, raději volí náhradní práci ve škole. Občas argumentují, že s rodiči bývá takový způsob poznávání pohodlnější, nemusejí se ohlížet na spolužáky, program mohou takřka kdykoliv upravit či zkrátit. Na podobné argumenty existuje dvojí odpověď. Buď exkurze zrušit (není to nároková složka výuky), nebo vedle těch nejosvědčenějších cest hledat novější a zajímavé.

Zdá se, že právě kombinací zavedeného a nového byla podařená exkurze s pracovním názvem *Praha vzdoru* uspořádaná pro letošní kvartány. Ve středu 22. května 2024, tedy pár dní před výročím atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, se 4. A vypravila do Prahy. První zastávkou byl **Petschův palác** stojící nedaleko Václavského náměstí. V květnu 1939 se do prázdného Petschkova paláce přestěhovalo gestapo. Objekt skýtal německé tajné policii ideální podmínky – nacházel se ve středu města, měl moderní vybavení, v prostorách byla tiskárna, laboratoře, dílny, garáže, telefonní ústředna i potrubní pošta. Odsud řídilo gestapo po šest let teror proti českému národu. Bylo zde zaměstnáno 600 až 1000 úředníků a zaměstnanců gestapa. Používali různé formy represe – preventivní zatýkání, zostřené výslechy, psychický nátlak, vraždy, odpůrce říše posílali do koncentračních táborů a na popraviště. V suterénu budovy, v prostorách tzv. „domácího vězení“, kde vězni čekali na výslechy, byl krátce po válce zřízen památník. Současná expozice „Památníku Pečkárna“ byla vybudována v roce 1990, tehdejšími členy Českého svazu protifašistických bojovníků (dnes Českého svazu bojovníků za svobodu). Prohlídka sama se sestává z panelů zaplněných texty, nákresey, mapami, fotografiemi, dobovými předměty.

Další zastávkou bylo **nástupiště na Hlavním nádraží** Praha, kde je instalováno sousoší připomínající Nicolase Wintona a židovské děti odjíždějící před začátkem 2. světové války do bezpečí.

Sir Nicolas Winton a žáci 4. A

Poslední destinací se stal **zámek v Panenských Břežanech**, sídlo Památníku národního útlaku a odboje. Tady studenti prošli promyšlenou interaktivní výstavou „Zločin a trest“ týkající se působení R. Heydricha v Čechách i protektorátního života celkově. Jednotlivé místnosti se zde věnují určitým tématům a zároveň jsou uspořádány chronologicky, takže poslední místnost je stylizována do soudní síně, kde probíhá poválečný soud s K. H. Frankem. Zajímavou možností pro žáky bylo využití **brýlí s virtuální realitou**. Mohli zhlédnout rekonstrukci útoku na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha při cestě z Panenských Břežan do Prahy dne 27. května 1942. Průběh útoku sledovali očima hlavních aktérů Jana Kubiše, Jozefa Gabčíka, Reinharda Heydricha, jeho řidiče Johannese Kleina a náhodné svědkyně Marie Navarové.

UTNIOK

na Reinharda Heydricha
ve virtuální realitě
očima všech hlavních aktérů
zažijí návštěvníci Památníku
národního útlaku a odboje
v Panenských Břežanech

PNÚO Památník
národního
útlaku a odboje

PNÚO Památník
národního
útlaku a odboje

Středočeský kraj

OBLASTNÍ MUZEUM
PRAHA-VÝCHOD p.s.
KALÝSKÝ NÁM. LADISLAVA MACHALA 2

Plakát z oficiálních stránek PNÚO

Ve zdejší památníku studenti absolvovali ještě 60minutový **badatelský program**, kdy měli možnost pracovat se stejnými materiály jako historici či archiváři. Zkusili si, že na pozadí každé historické události stáli lidé, že historie nejsou jen popsané stránky v knihách. Dostali do ruky věrné kopie fotografií a dokumentů a badatelský list s časovou osou. Jejich úkolem bylo doplnit chybějící kolonky v badatelském listu a na časové ose. Odpovědi našli v dokumentech a fotografiích. Cílem nebylo vyzkoušet jejich znalosti, ale vzbudit touhu po objevování souvislostí.

Program „Badatel“

Následující den bylo velmi zajímavé si poslechnout studentské reakce a hodnocení celé exkurze. Všichni se shodli na tom, že celý den byl obohacující. Pochvalovali si technické vymoženosti (interaktivnost výstavy, VR brýle), stejně kladné ohlasy získalo i skupinové bádání nad dobovými prameny. Žáky těšilo, že historickou hádanku zvládli ve skupinkách vyřešit. Nakonec ale jako nejhodnotnější označovali setkání s paní průvodkyní v Petschově paláci. Ta sice zažila konec války jen jako 4leté dítě, ale byla schopna odpovídat na množství otázek týkající se života v protektorátu, připojit vzpomínky na vlastní rodinnou situaci. Setkání s živým pamětníkem válečných událostí se tak ukázalo jako nejpoutavější a nejatraktivnější část celodenního programu.